

Листи до Приятелів

LETTERS TO FRIENDS

Ч. 1.

НЮ ЙОРК

БЕРЕЗЕНЬ, 1953

Дорогі!

Замість звичайного листа — цей друкований. Не дивуйтеся, так мусліо бути! Ви писали з різних, ближчих і дальших сторін. Ви хотіли відомостей, вияснень, перевірки чуток. Досі ми радили собі особистими листами. Та в останні місяці потреби переросли вже нашу спроможність. Листів щораз більше, а часу не прибуває. До того ж у Ваших листах повторюються подібні запити. А це вже підсуває думку про спільну відповідь.

Оце так не із чиєїсь вигадки, але із потреб життя зродився цей наш перший спільний лист до наших приятелів.

То ж прохаємо так і тільки так розуміти це наше видання. Це справді **листи**, а не часопис. Ми не думаємо повторяти те, що вичитуєте в газетах. Ми не приносимо Вам останніх сенсаційних новостей. Ні, як досі робили ми в окремих листах, так і далі відповідатимемо на Ваші запитання, даватимемо пояснення подій, стоячи ближче до них ніж Ви. То ж **зміст** залишається той самий.

Так само і **тон** листів! Хай Вас не бентежить друк і холод далені, що звичайно віє від нього. Ні, ми вестимемо з Вами розмову, як дотепер. Тихі — іноді радісні, іноді сумні — слова приятелів до приятелів. В таких розмовах не треба штучного патосу, голосних слів. В них залишиться безпосереднє тепло. Пи-

шучи, ми — як досі — бачитимемо Вас перед очима уяви і говоритимемо до Вас, а не до великого невідомого...

І що найважливіше: — залишиться та сама отвертість і **правда**, що були в наших писаних листах.

Але будуть і зміни, — сподіємося — на Вашу і нашу користь. Ви мусліи іноді довго чекати, поки дехто з нас знайшов час і силу для докладної відповіді. Тепер діставатимете ці листи систематично, щомісяця. Це звільнить Вас від зайвих чекань і розчарувань, таких немилих у взаєминах між людьми. І це дасть нам можливість відповідати усім разом і дасть нам чисту совість, тепер переважану несказаними словами, — листами, що чекають відгуку, що кричать незаспокоєні...

Часто повторяємо, що колись були ми спільнотою однієї рідної землі, однієї мови, спільнотою життя. Тепер розкинуті по світах ми стали спільнотою духових зв'язків... Це наша незрима рідна земля: — зв'язок українських душ у мислях і почуваннях, у спільній спрямованості волі і мрій. „ЛИСТИ до ПРИЯТЕЛІВ” утвердять ту спільноту, що зродилася між нами на чужині і поволі наростає в принагідних зустрічах і листовних розмовах.

Прийміть жеж цей лист як перший триваліший, організований вияв нашої духової родини.

СПРАВА ЗАХІДНІХ УКРАЇНСЬКИХ ГРАНИЦЬ

Як інформує преса, незабаром має по-
явитися заява уряду ЗДА, що торкати-
меться таємних договорів, між ними
Ялтанського. В ньому границею між
Польщею і Україною є лінія Керсо-
на, яку встановила конференція в Пари-
жі 1919 року і яка все ще залишає де-
які окраїни, заселені українцями, за
Польщею.

При цій нагоді якась частина конгрес-
менів бажала б, щоб у тій урядовій
заяві було ще і застереження проти те-
риторіяльних постанов Ялти, зокрема
щодо лінії Керсона.

Ця справа вимагала негайної інтервен-
ції з боку української політичної ре-
презентації. Тож др. Ст. Витвицький

відбув у Вашингтоні низку конферен-
цій, зокрема на найбільш відповідаль-
ному в цій справі місці. Поза тим він
мав розмови з такими політичними дія-
чами як конгресмен Керстен, Шігем,
проф. Бернгам, адм. Менц, О-Коннор.
Кожному із них др. Витвицький доручив
відповідний меморіал. В тих розмовах,
окрім проблем Ялти, заторкнута пита-
ння участі українців в системі Ам. К-ту
для визволення народів Росії, і інші ак-
туальні справи. Провідним сенаторам і
конгресменам вислано записку-меморіал
з в'ясненням українських позицій щодо
територіяльних постанов Ялтанського
договору.

Всі ці заходи продовжуються в но-
вих зустрічах і розмовах на терені аме-
риканського Конгресу.

КОНЕЧНІСТЬ КРИТИКИ

„...Чому Ви в останньому ча-
сі так багато енергії витрачає-
те на критику українців і на-
шого публічного життя?... Чи
не треба потішати нас, що не
все є зле і що українська спра-
ва не виглядає чорно? Чи спо-
дівається якоїсь користі з кри-
тики, чи громадське життя пок-
ращає від неї?...”

(Уривки з одного листа).

Українському журналістові, що пише
на наші громадські й політичні теми,
завжди грозить небезпека: дістати мар-
ку проповідника-моралізатора, або па-
негіричного глорифікатора. Тому я ціл-
ком погоджуюсь, що треба рівномірно
ділити свої завваги — про негативні і
позитивні явища нашого життя.

Але коли хочемо бути справедливі,
то в українському житті є така повинь
причин до критичних завваг, що мимо-
хить автор поринає у них і не має прос-
то змоги відірватись від похмурого об-
разу. Ми всі ідеалісти й оптимісти, бо
не будучи ними — мусіли б кінчати са-
могубством. Ми віримо в перемогу доб-

ра над злом, але водночас трохи не впа-
даємо в розпуку, коли приглядаємося
ближче до образу української політи-
ки та її перспектив. І коли, маючи цей
образ перед очима, маємо вибирати сла-
ву (надокучливого і непопулярного про-
повідника) хай би і на пустині і без
швидких практичних наслідків, чи приєм-
ного для всіх славослова, то мабуть
треба вибрати гірку ролю того, що го-
ворить речі неприємні із свідомістю,
що хтось мусить їх говорити.

У нас не справжньої критики, а сла-
вословія і безкритичности забагато. Ук-
раїнський Конгресовий Комітет хворів
і далі ще хворіє важкою недугою само-
хвальби, наче якогось Олімпу, що його
не вільно прилюдно річево, без серпан-
ків, критикувати. Нинішній гелова УКК
безумовно був би більше скористав, як
учень у політиці, коли б так були від-
разу ставились до нього, ніж від отої
адораційної атмосфери, що почала ото-
чувати його, як генія, який професорсь-
ким тоном має повчати про політику
всіх інших. І в Українській Національ-
ній Раді не все в порядку. Писав уже
М. Демович-Добрянський про нещастя

від безкритичної адорації, що оточує Державний Центр. З остраху, щоб не давати жиру нашим зовнішнім ворогам і внутрішнім противникам — нема прилюдної здорової критики того Центру, робленої його найбільшими приятелями, проте без фраз. Чи Гетьманщина Скоропадського ще за свого існування і потім, аж по нинішній день включно, в історичній аналізі, не терпіла і не терпить на тому, що тільки хіба Віктор Андрієвський не захлистувався титулятурою про Ясновельможного і знав, що таке творча критика? І чи деякі кола УНР не перейняли чимало тих кепських рисок від ясновельможного колінопреклонництва?! А чи в таборі УГВР Ви стрічаєте людей, які мають зрозуміння для потреби критичних публічних виступів, що відхилялися б від партійної лінії, і такі виступи робили?! А самозакохані середовища з наказами згори? І який вислід цілої тієї кадильної методики?! Чи від цього українські політичні авторитети збільшилися?! І справа не тільки в політичному секторі. Бо чи можна приглядатися мовчки нпр. ростові асуспільної, вигідницько-скупарської постави серед нашого громадянства? Чи від мовчання про ці речі зменшилося число справ, що їх можна було перевести краще, або не переведено зовсім? Все це не значить, що деяких справ не переведено добре і корисно. Отже коли ми демократи дійсні, а не мальовані, мусимо мати критику під адресою всіх, що дають до неї причину, критику конструктивну, відповідальну, свідому своїх власних меж. Бо ж і критика не завсіди слухна і не всі справи надаються до прилюдного розгляду. Мусимо творити критику, привчати до неї, шанувати її та вірити, що вона, як та вода, що спадає краплинами на твердий камінь, таки залишатиме на ньому сліди. Не в критиці біда, а в тому, чи є час ждати, поки скінчиться повна „кам'яна” байдужність на критику.

Іван Кедрин

ВІДУКИ ПОДОРОЖІ ПО КАНАДІ

(уривки з листів)

„Про відвідини канадійських осередків керівником закордонного ресорту ВО УНРАДИ, др. Витвицьким, місцеві часописи подали обширні звідомлення, передаючи назагал об'єктивно хід думок підчас виступів. Всетаки хотілося б відзначити два моменти в промовах др. Витвицького, що яскраво відрізняли його виступи від виступів різних сучасних наших діячів на американському континенті.

По-перше др. Витвицький, як відповідальний і досвідчений державний муж, з'ясував наше положення, не підмальовуючи його райдужними красками. І це було зовсім правильно. Українська громада не сміє жити ніякими ілюзіями, і повинна глядіти на наші справи отвертими і тверезими очима. Так звані ексцитативні засоби пропаганди підтягають нерви і запалюють уяву, але на короткий час. Реальним наслідком такого підтягання може бути тільки хвилевий успіх як більша збірка долярів до капелюха, після чого приходить розчарування і отупіння від ударів дійсності.

Коли ж впало слово про доляри, то з морально-виховного боку особливо цінними були заяви др. Витвицького, складені в сердечній формі, що він — підмилый Біг — не приїхав по доляри, але приїхав, щоб розповісти українським землякам про те, що нас усіх болить, чим ми всі журимося і за що всі разом повинні боротися. Поїздка др. Витвицького по Канаді залишила по собі глибокий слід у душах слухачів і поглибила довіря до ВО УНРАДИ”.

Ст. Волинець — Вінніпег

„Ви певно з часописів знаєте про успіхи др. Витвицького в Канаді. Його виступи напевно були корисні для української справи. Самі промови мені особисто подобалися. Деякі політики кажуть, що в них трохи замало політики і забагато поезії. Але Ви знаєте: — я не політик, — я на цьому не дуже розуміюся”.

Не-політик — Торонто

НЕВДАЛА МІСІЯ УКК

В перегляді „найважливіших подій” за минулий рік — СВОБОДА ч. 1 — найбільше місця присвячено тому, що діється в Українському Конгресовому Комітеті. В такому відзначенні слухне те, що висока політика УКК справді найбільше схвилювала і зажурила українське суспільство в ЗДА, Канаді і особливо в Європі. Висловом цього є листи, що від двох місяців вимагають від нас вияснень. Що значить та поїздка делегації УКК в Європу? Питають люди, питають при кожній нагоді, питають стривожені. Вважаємо ту тривогу оправданою і вважаємо її добрим знаком: — суспільство не спить, суспільство стежить за подіями і за поставою людей, що його репрезентують. Все це підказує нам докладніше поінформувати наших приятелів.

Передісторія. Йшлося про те, чи українці можуть взяти участь в Координаційному Центрі Антибольшевицької Боротьби (КЦАБ), створеному Американським К-том для визволення „народів Росії”. Постава українського Державного Центру і української еміграції в Європі була ясна: — в цих умовах не можуть! Сама назва „народів Росії” ображала, а під тією назвою ховалася дійсна перевага московських впливів в тій установі. Але не була така ясна постава в УКК, в якому були і прихильники думки: — увійти і всередині боротися за зміни.

Постало питання: — чи їхати делегації, чи ні. Голосування після довгих дебат дало вислід: — 11 за виїзд, 10 проти. При цьому було зазначено, що мета поїздки тільки інформаційна. Делегація мала обговорити з українськими політичними чинниками в Європі справу КЦАБ.

Дебати і голосування повинні були стримати від поїздки саме громадян ЗДА. Вони найкраще повинні знати, що це є узгіднена, „двопартійна” політика у відношенні до зовнішнього світу. ЗДА

і Англія пильно придержуються цієї застави. — І ще одне: часто і то слушно американські українці звертали увагу новоприбулим грінорам, що вони не повинні забирати голосу, коли йдеться про життя в ЗДА, поки докладніше не пізнають його. Що ж тепер? У найважливішій для України справі визволення з-під різнокольорового московського панування забирає голос і виїжджає делегація, яка має за собою тільки один голос припадкової більшості, і то виїжджає в складі людей, що в українсько-російській політиці не мають ніякого досвіду, отже дилетантів.

Це перші фальшиві кроки делегації.

„Інформаційна” поїздка. УКК рішив, що ціль поїздки тільки інформаційна. СВОБОДА кількома наворотами вперто підкреслювала це. Але одночасно така впливова і добре поінформована газета, як Нью Йорк Таймс, у редакційній статті (незвичайний випадок!) також зайнялася поїздкою делегації, запевняючи, що її ціль намовити українські політичні чинники в Європі до вступу до КЦАБ... Отже ціллю мали б бути не зв'язок і інформація, але намова. Це суперечило директивам УКК і знову СВОБОДА це зазначила.

На жаль виявилось, що Нью Йорк Таймс був краще поінформований щодо цілей делегації, ніж СВОБОДА. Це тим дивніше, що СВОБОДУ видає УНСОЮЗ, якого предсідник був членом делегації, а головний редактор СВОБОДИ є членом Політичної Ради УКК!

Делегація не тільки інформувала і інформувалася. Вона не тільки намовляла до вступу до КЦАБ, — вона натискала, грозила, щоб тільки перехилити українські осередки до вступу.

Виследи поїздки. Делегація УКК займалася в Європі двома комплексами справ: — передовсім вступом до КЦАБ і трохи консолідацією політичної еміграції. Делегація справді добилася повної одностайності всіх українських по-

Дорога Панно Олю!

Давно вже не писав я до панночок, і тому приємний мені не тільки лист, а й сам заголовок.

Питаєте про модерну поезію, кажете, що її не розумієте, що вона Вас „не бере”.

Мав я кільканадцять таких запитів від різних і різного віку людей, то відповідаючи Вам, відповім і їм. Може цей лист дійде і до них...

1. Не розумієте...

Не тільки Ви, але й такі, що мають багато ближче відношення до поезії, бо самі писали, або й ще пишуть вірші.

В нас, ніде правди діти, ніяка галузь мистецтва не розвивається нормально, а є тільки скоки. Особливо від останніх тридцять років. Після Олеся вигулькнув Семенко. На щастя для української поезії знайшовся Тичина і врятував ситуацію. На деякий час!...

Після Тичини і Рильського прийшов Бажан і допоміг молодшим поетам писати тяжко, звертати увагу на форму і слово, навіть на зміст, а зовсім не звертати уваги на настрій і музику вірша. Через те так багато „віршописців”, бо писати вірші можна навчитися.

2. „Вас не бере”...

Саме тому „Вас не бере”, бо в багатьох віршах нема поезії, хоч „брало” Вас навіть Тичинове:

„Чи пам’ятаєш те безхмарне:

Сте, клю, влю, плю, скую, ую”...

або Рильського:

„Ластівка літає, бо літається,

А Ганюся любить, бо пора”...

Один бельгійський музиколог написав про музику так:

Є три роди меломанів:

Одні люблять, і признають тільки класичну музику і роблять це щиро.

Другі захоплюються модерною музикою, не розуміючи її, а роблять це зі снобізму.

Треті розуміються на музиці, шанують класиків, але визнають потребу посту-

літичних сил в Європі: — добилася однозгідної постави проти вступу до КЦАБ, отже однозгідного відхилення намов і погроз окремих членів делегації. Що такої консолідації делегація УКК не хотіла і не сподівалася, — це ясно. (З преси відома підписана всіма групами УНРАДИ і тими, що не входять до неї, декларація в цій справі. Тож не повторяємо відомих речей).

Делегати чи делегація. Нам було приємно діставати листи від приятелів в Європі, які все ж уміли вичути деякі різниці в поставі окремих делегатів і в їх відношенні до українських справ. Ось знову кілька уривків із листів: — „В делегації УКК позначувалися два напрямки: — Галичин, який багато розуміє, але має трудну позицію, і проф. Добрянський, який відогравав ролю малого диктатора і ніяких аргументів не признавав. Ми всі є для нього „політичні фантасти”, а тимчасом він сам не різниться своїм думанням від настанови необізнаного яклід зі справами американського політика неукраїнського походження”. І другий уривок з іншого листа: — „Др. Галичин вияснив справи доволі об’єктивно і казав, що він наше становище розуміє”. — Так само в листах згадують тактовне мовчання п. Яреми в дразливих моментах.

На жаль, повернувшись до ЗДА, окре-

пу. Вони оплескують модерні твори, хвалять модерних мистців, але роблять це переконано, бо вміють відрізнити зерно від полову.

Слова бельгійського музиколога можна прикласти і до інших галузей мистецтва, а тим самим і до поезії.

Ви, як видно з Вашого листа, належите до першої категорії.

Біда, не тільки Ваша, полягає на тому, що серед модерних віршів тяжко відрізнити зерно від полову, поетів від віршунів.

Роман Купчинський

мі делегати не хотіли чи не могли відмежувати себе від нетактів своїх товаришів. В ЗДА виступають усі солідарно, тому тут маємо до діла фактично не з делегатами, але з делегацією.

„Аргументи“. Члени делегації під час нарад в Європі користувалися між іншими такими „аргументами“: — співпраця в КЦАБ розкриває великі можливості і користі матеріальної природи; — відмова від співпраці ізольовує українців і вони можуть вкінці зупинитися в... концентраці; і ще один „пристойний“ аргумент: — для американців незрозуміла расистська нехоть до москалів...

Помилятися — це людська справа. Але такі „аргументи“ вказують на значно прикріші речі. Делегати обіцянками матеріальних користей пробували відхилити українські політичні осередки від самостійницької постави. Делегати погрозами піддержували свої підмови... Цукор і батіг! — І делегати станули на рівні з пропагандою „старшого брата“, який вмовляє в нас і в світ, що він нас любить, а тільки невдячні українські буржуазні націоналісти його расистично ненавидять...

Зла прислуга для української справи. В таких аргументах бачимо найгірше приниження делегації. Бо головною чеснотою українського політика на еміграції є а) готовість бути бідним і вмерти бідним, але не спокуситися матеріальними вигодами і не відступити від переконань, б) бути готовим і на переслідування в обороні української правди. — Українська політика не бизнес, і українська політика часто вела до тюрем. Хто шукає в українській політиці бизнесу і дрижить на згадку можливого переслідування, — той повинен якнайскоріше відійти від проводу в такій небезпечній і нерентовній праці.

Делегація УКК пробувала підорвати основні чесноти політичної еміграції. Вона вносила в її ряди деморалізацію.

Зла прислуга для американської батьківщини. Недобре прислужилися деле-

гати і своїй американській батьківщині.

Українська еміграція розбита на багато, забагато партій. А таке дроблення політичних сил завсіди є перешкодою створення одного сильного керівництва. Стан нагадує французьку демократію з її парламентарним хаосом. Тож амбіцією патріотів ЗДА і одночасно патріотів землі батьків, України, повинно бути прищеплювання українському політичному життю здорових засад упорядкованої демократії. Саме тепер перебрання влади новою республіканською адміністрацією і особливо достойна постава демократичної опозиції — це події, що імпонують, і можуть правити за зразок.

Але не таку Америку показувала делегація УКК українській еміграції в Європі. Вона повезла туди „долярову приману“ і примару концентраці: — зовсім викривлений образ справжніх ЗДА!

Після повороту. Черчіль був на приватній розмові з Айзенгауером і на феріях. Після повороту до Англії він того самого дня звітував і інформував свій кабінет. Делегація УКК, вислана офіційно, повернулася 3-6 січня. А перший звіт дала на засіданні 6-го лютого. Як причину подавали „брак часу“ у пана голови.

Звіт делегації, що наявно і свідомо вийшла поза свої уповноваження, прийнято до відома. Отже в УКК нічого нового... Віримо, що це тільки в оманних надіях частини членів УКК!

За прийняття до відома, себто майже схвалення звіту, було 8 голосів. Проти прийняття було 9 голосів. Але три члени делегації (Добрянський, Душник, Ярема) докинули і свої голоси і так самі себе „прийняли до відома!“ Такою „більшістю“ робиться в УКК політика в найважливішій справі українсько-московських взаємин!

„Ті, що стрималися...“. Одні голосували „за“, другі „проти“. Але були й такі, що стрималися. Ця категорія заслугує на окрему згадку. Розуміємо таку поставу в дрібніших питаннях, які

окремий член навіть ще зовсім не передумав. Але коли йдеться про основну і найважливішу проблему української політики, про відношення до московського світу, тоді „стриманість” недопустимна. — Ми ще могли б виправдати старших панів, що досі звичайно були з більшістю. Тепер їм совість не дозволила голосувати з нею, а зразу перескочити в протилежний бік їм було трудно. Але між тими, що стрималися, маємо саме представників груп, що називають себе революційними і молодими: — УРДП, ДОБРУС, УГВР! — В пам'яті виринають примари: — молоді і революційні вояки і матроси „неутраально” проходжуються по вулицях Києва, лузаючи насіння, і „стримуються” від ясної постави, коли відбувається українсько-московська пе-

респрава. Ні теплі, ні зимні, що їх виплюнув Господь із уст своїх...

Висновки. Вважаємо, що опозиція в УКК повинна вийти із засідальних замкнених кімнат перед суспільство і йому, обдурюваному ніби інформаційними цілями „місії” УКК, сказати правду, ясно і отверто.

Ми завжди були за порядком в українському суспільстві і виступали проти дроблення його. Ми були завжди за одне представництво назовні, але ми були за достойне представництво, що шанує себе і свої власні рішення, — що шанує своє громадянство і спирається на нього. Тож в ім'я поваги УКК повинні негайно уступити ті члени делегації, що ту повагу підорвали. Це передумови повернення хоч частини довіря суспільства до УКК.

М. Шлемкевич

НАКАЗ СУМЛІННЯ

Нарікаєте, Шановний Приятелю, на зачасти повторювання тем у наших часописах. Признаю Вам рацію, але тільки до деякої міри.

У громадському житті буває іноді так що і просте та зрозуміле доводиться повторювати та роз'яснювати. Одна з найклясичніших правд цього типу — це потреба матеріальної допомоги українським залишенням в Європі. В країні нашого теперішнього побуту зима вже напереломі. Одним непомітні, другим дошкульні турботи вона принесла. Ці нарікають на поганій спортивний сезон, ті взагалі мало уваги присвячують змінам пори року. Одне певне: Ніхто з наших земляків у цій країні не згинув цієї зими з голоду чи стужі.

Інше діло на рідних землях і по всіх безкраїх просторах по той бік залізної заслони. Там кожна зима — нові страждання, нове жниво смерті. І найболючіше: Того трагізму звідсіля тепер там не зміниш.

Але ось маленька частина рідної субстанції, кість від кости, кров від крові

нашого народу, 20 тисяч живих українських людських організмів вигибає в злиднях у тій частині земної кулі, що її без труду може досягти наша помічна рука. Та чи ми ту нашу помічну руку простягаємо? Чи наша теперішня допомога тим землякам, що залишились у перенаселених країнах Західної Європи, вистачальна? Чи ці наші відпадки від стола або центові лепти раз у рік можуть зберегти при існуванні українських людей, що вибрали свободу — як і ми — та не змогли вдихнути її ще повними грудьми? Чому так мало в нас краплин гарячої крові для тих братів, що поблизу рідної землі стали на грані двох світів: тьми і світла? Для наших давніх пришелиць у Америці й Канаді — допомога залишенням це справа доброго серця й патріотизму. Вони довгі роки двигали на собі весь тягар допомоги нашому народові. Для нас, що не так давно самі доволі і то часто користувались допомогою чужих і наших добродійних установ, всебічна опіка над залишеннями — справа честі та наказ

сумління. Виконувати цей наказ мусимо спонтанно — кожний із глибин власної душі. І немає злого шляху для благородного діла. Можемо користуватись усіма доступними методами й засобами. Можна це робити безпосередньо для своїх знайомих і приятелів, а можна це робити організовано і плячово через установу, покликану до цього — через

ЧОМУ?

(Вирізки з різних листів)

★ 35-річчя української державности. З цього приводу найвищий репрезентант її — Президент — видає відозву. Може було б краще містити її не на третій сторінці, куди відсуваються менше важні справи місцевого значення. Ювілейний рік, ювілейна відозва найвищого достойника. Чому воно так?

★ В СВОБОДІ і в НАРОДНІЙ ВОЛІ були статті про те, що Наукове Т-во ім. Шевченка знищило одну книжку, визнавши її зміст образливим для одного із народів, що заселяють Україну. В тих статтях згадувалося і про те, що якісь українці поспішили з перепросинами... Мене це зацікавило і я почав розпитувати. Мені вірити це хотілося, що це поважні українці і непрошені і непитані ніким, не провіривши справи, навипередки бігли виправдуватися. А вже найбільшою несподіванкою було те, що це були особи, які серед нашого громадянства стають у позу принципових, твердих, непохитних, непримиримих! Що це, чому це?

★ Чому промову головного промовця на святі 22 січня в Нью Йорку зреферовано в газеті кількома фразами на 4-ій сторінці, — за те цілу першу сторінку забито зрештою приємними для нас промовами чужих достойників. До того той головний промовець це ж офіційний представник Українського Державного Центру в ЗДА! Чому?

Таких і подібних „чому“ в листах повно. Ви обурюєтеся, дорогі приятелі. Ми розуміємо Ваш біль. Але прохаємо та-

З. У. А. Д. К. Ця установа, після покінчення переселенчої акції, наставлена голownим чином на організацію допомоги залишенцям.

Якщо не хочемо віддати злидням на поталу наших обездолених земляків — мусимо допомогти їм усіма способами!

Остап Олесницький

кож розуміти і ті явища, що про них згадуєте. Сотні років українці жили в неволі. А неволя звичайно створює привичку хилитися перед кожним чужинцем і заздро підривати кожную спробу зміцнення рідного авторитету. Сліді кількасотлітньої неволі на українській душі!

До читачів: — За газету 20 центів — це багато. Але за саму поштову пересилку легкого листа до знайомих в Європі платимо 15 центів... За газету, що друкується і збувається тисячами примірників, 20 центів — було б багато. Наші ж „ЛИСТИ“ це справді листи: — друкуються в обмеженому числі, але кошти друку залишаються високі. Від Вас залежатиме, чи зможемо підтримувати далі наші зв'язки.

Тож присилайте передплату і старайтеся поширити коло наших спільних читачів-приятелів. Від Вашої щирости і співпраці залежить, чи зможемо оплачувати видатки, що їх вимагає друк Листів.

Ціна окремого числа: — 20 центів. Посилайте передплату за кілька чисел, найкраще до кінця року. ЛИСТИ виходитимуть що-місяця. Тож ціна до кінця року за десять чисел 2.00 дол.

ЛИСТИ до ПРИЯТЕЛІВ

на правах рукопису
видають

Д. Кузик — О. Олесницький

Листи і посилки прохаємо адресувати:
P. O. Box 428, Newark, N. J.

Грошові перекази прохаємо виставляти на прізвище: O. Olesnyckyj.